

Beleidsplan sociale veiligheid De Windroos

Een veilige omgeving voor scholieren en onderwijspersoneel houdt in dat er een prettige sfeer op school is. Incidenten zoals ongepast gedrag, intimidatie, pesten, diefstal en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. De Windroos is een Vreedzame School.

Preventief

Uitgangspunt voor het beleid inzake sociale veiligheid op onze school is het programma van De Vreedzame School. De Vreedzame School is een programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het programma helpt onze school een gemeenschap te vormen waarin we leerlingen actief aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor elkaar, hun omgeving, voor de schoolgemeenschap en de samenleving. Daarnaast wordt er gewerkt aan een positief en veilig sociaal klimaat in klas en school en aan positieve relaties tussen leerlingen en tussen leerkracht en leerlingen.

De Vreedzame School is ook een preventief programma dat gedragsproblemen bij leerlingen voorkomt. In evaluatieonderzoek (Pauw, 2013) gaven leerkrachten en directies van scholen die werken met De Vreedzame School aan dat het programma een positieve invloed heeft op het gedrag van de leerlingen. Zij merken een afname van het aantal conflicten sinds de invoering van het programma.

Onze school is ook een school waar álle kinderen zichzelf kunnen zijn en zich veilig en prettig voelen. Alleen dan kunnen ze leren. We doen veel om sociale veiligheid te bevorderen en om ongewenst gedrag zoals pesten te voorkomen. Hieronder werken we deze preventieve maatregelen nader uit.

ZIEN Vragenlijsten

De Zien-vragenlijsten Sociale Veiligheid en leef- en leerklimate worden 2x per jaar door de kinderen van groep 5-8 ingevuld.

De Zien-observatielijst wordt door de leerkracht in oktober ingevuld. Op een teamvergadering wordt bekeken welke opvallendheden er zijn en samen met de intern begeleider wordt bekeken welke acties gedaan moeten worden.

De leerkrachten bekijken deze resultaten op individueel en groepsniveau. Er wordt nagegaan of er op individueel niveau direct actie nodig is. In parnassys wordt een notitie op groepsniveau aangemaakt waarop opvallendheden beschreven worden met eventueel de te nemen acties. Opvallendheden wordt met de intern begeleider en/ of pestcoördinator een plan opgesteld hoe hiermee om te gaan. Dit kan met bijvoorbeeld met klassikale gesprekken, individuele gesprekken etc..

Ook op groepsniveau worden de resultaten geanalyseerd en besproken in de groepsbespreking. Eerst vindt een analyse plaats van de mogelijke oorzaken van een negatieve uitslag. Herkent de groepsleerkracht de score? Komt de score overeen met de eigen indruk? Welke leerlingen zijn opvallend?

Op schoolniveau worden, in de stuurgroep, de resultaten van alle groepen besproken. Hierbij gaat de aandacht uit naar een vergelijking van de verschillende groepen met elkaar én naar een vergelijking met voorgaande jaren. Is er sprake van een negatieve of een positieve ontwikkeling? Zo ja, hoe komt dat? Hierbij worden tevens de acties geëvalueerd die vorig jaar zijn ondernomen om de veiligheid te vergroten.

Pesten

Wij spreken van pesten als er sprake is van:

- een negatieve intentie, bedoeld om een andere leerling leed te berokkenen;
- herhaaldelijke en langdurige blootstelling aan negatief gedrag/agressie van één of meer leerlingen;
- verschil in macht tussen pester en gepeste.

We maken onderscheid tussen pesten en *plagen*. Bij plagen is het negatieve gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is de machtsongelijkheid veelal niet zo duidelijk aanwezig als bij pesten. De insteek bij plagen is bovendien eerder elkaar aan het lachen maken, dan dat er sprake is van een expliciet negatieve intentie en buitensluiten. We leren leerlingen ook het onderscheid tussen pesten en een *conflict*. Een conflict is een verschil van mening of van belang (A wil dit en B wil dat). Soms ontardt een conflict in een *ruzie*, als er sprake is van (fysiek of psychisch) geweld. Plagen kan vaak leiden tot een conflict: A wil dat B ophoudt en B vindt het leuk om er nog even mee door te gaan. Pesten is van een andere orde. De machtsongelijkheid en de structurele gerichtheid op één persoon maakt het onvergelijkbaar met plagen. Pesten is weloverwogen en proactief, gebeurt niet per ongeluk of spontaan, en ook niet als gevolg van uitlokking.

Pestcoördinator

Op De Windroos is Marieke Pauw pestcoördinator. In september van een nieuw schooljaar gaat de pestcoördinator alle klassen in om uit te leggen wat de pestcoördinator voor de kinderen kan betekenen en dat ze laagdrempelig in gesprek kunnen met de pestcoördinator.

Pesten staat regelmatig op de agenda van een teamvergadering; wat valt op in de verschillende groepen/ is er sprake van pesten in de groep?).

Pestprotocol

Als er zich toch pestincidenten voordoen, gaan we altijd eerst na of het programma van De Vreedzame School (nog) goed wordt uitgevoerd in de betreffende groep. Als dit niet het geval is, wordt hier eerst aandacht aan besteed. Vervolgens is er soms meer nodig. We hanteren daarbij een glijdende schaal: van vroegtijdig ingrijpen bij plagen tot uiteindelijk (als alle andere middelen zijn uitgeput) schorsen of verwijderen van leerlingen. Hieronder zijn de stappen in de aanpak van pestproblemen aangegeven.

Bij kleuters is nog niet echt sprake van pestgedrag. De kinderen van deze leeftijd zijn vaak nog niet op die manier met elkaar bezig. Plagerijtjes en ruzietjes zijn er natuurlijk wel eens. Bij vervelend, afwijkend gedrag gaat de leerkracht in gesprek met het kind. Als dit aanhoudt en de gesprekken en strafmaatregelen werken niet, dan wordt contact opgenomen met de ouders.

Stappenplan Oplossingsgerichte pestaanpak (OPA)

0	Check: is hier sprake van pesten?	
	Optie 1: Nee, het is een conflict	Oplossen via mediatie
	Optie 2: Nee, er is sprake van plagen	Gesprek met beide kinderen of afzonderlijk. Kind dat zich geplaagd voelt: wat kun je doen? Kind dat plaagt bewustmaken van zijn gedrag
	Optie 3: Ja, er is sprake van pesten	Stap 1
1	Gesprek met het gepeste kind	Wil het hulp? Wat is er gebeurd? Ouders informeren

2	Gesprek met de pester	<p>Wat kun je doen om het pesten te stoppen? Voornemens worden genoteerd. Afspraak maken voor een vervolgggesprek een week later. Ouders informeren</p>
Tussentijds is de aandachtsfunctionaris bereikbaar voor het gepeste kind		
3	Na ongeveer een week. Gesprek met het gepeste kind	<p>Wat is er verbeterd? Wat geeft het zelf bijgedragen aan die verandering?</p>
4	Gesprek met de pester	<p>Is het gelukt de voornemens uit te voeren? Zo niet, wat is ervoor nodig om dit toch te doen? Wat kan er nog meer?</p> <p>Indien nodig een vervolgggesprek afspreken voor na een week.</p> <p>Wanneer het pesten gestopt is de kinderen bedanken een opsteker geven voor hun inzet.</p>

Als de veiligheid van leerlingen, leerkrachten of ander personeel of ouders in het geding is, is optreden geboden. Daarbij hoeft het niet alleen om de fysieke veiligheid te gaan: het kan ook de sociale en emotionele veiligheid betreffen. Als er noodzaak is om stevig op te treden, dan hanteren we onderstaand protocol dat voor alle betrokkenen helder aangeeft welke stappen worden gezet als er sprake is van een extreme situatie.

Deze leerlingen worden voor een dag/ dagdeel buiten de groep geplaatst bij de directie. De ouders worden hiervan in een gesprek op de hoogte gesteld. De leerling mag de volgende dag in de eigen groep laten zien dat het zich wel aan de schoolregels kan houden.

Als een dergelijke situatie zich herhaaldelijk voordoet, volgt er een gesprek tussen school en ouders. Hierin wordt nagegaan welke extra begeleiding en afspraken nodig zijn. Tevens worden de ouders op de hoogte gesteld van een vervolgprocedure als het gedrag niet tijdig in positieve zin verandert. Als zich, na dit gesprek, toch weer een vergelijkbare situatie voordoet, worden de ouders opgebeld en gevraagd hun kind te komen ophalen of de volgende thuis te houden. De leerplichtambtenaar wordt op de hoogte gesteld, aangezien het hier een schorsing van een dag betreft. In geval van herhaling kan de school overgaan tot schorsing van meerdere dagen. In dat geval wordt de leerplichtambtenaar betrokken.